

Glede na to, da v tedniku Panorama ni bilo mogoče predstaviti stališč in se na nek način »braniti«, odgovor posredujem preko drugega medija, ki mi je na voljo.

Predvsem moram predsedniku ZB za vrednote NOB Slov. Bistrica sporočiti, da je bistvo intervjuja, objavljenega v Panorami v prikazu socialistične revolucije in svobode, ne pa v polemiziranju okrog NOB. To sta osnovna razloga, ki vodita do preimenovanja ulic.

Predsednik mi je, domnevno, odčital lekcijo iz njemu ljube in edine zgodovine NOB. Pri tem ni upošteval drugih, doslej znanih dejstev. Domnevam, da jih pozna, da jih je kdaj upal prebrati, vendar se jih zavestno izogiba. Kar, seveda, do neke mere razumem. Jasno je, da pa ni želel govoriti o revolucionarnem nasilju in posledični svobodi v prejšnji državi.

Čeprav sem v intervjuju jasno potegnil ločnico med NOB in revolucijo se, očitno, ni mogoče izogniti podrobnejšemu pisanju tudi o NOB in njenih junakih. Ne bom imel veliko dela. Glede na to, da se z napisanim v celoti strinjam, bom kar citiral pismo sokrajana, prijatelja, ki se je spontano odzval.

Navajam:

»Pred kratkim mi je prišel v roke tednik Panorama v katerem te napada in ti predava zgodovino predsednik Zveze borcev NOB zaradi nameravanega preimenovanja ulic v Poljčanah.

Članek je pisan v besednjaku, ki se ga spomnim iz osnovne šole. Zgodovina, ki jo poučuje ta borec je identična »pravljicam«, ki smo jih takrat morali poslušati, ko so nam vladajoči prali možgane. On še vedno živi v času stripov o Mirku i Slavku. V članku je kup neresnic, nekatere resnice pa so namenoma zamolčane.

Huda laž, ki jo navaja pisec je, da so Titovi partizani sami »osvobodili« Jugoslavijo. Dejstvo je, da so se Nemci, podobno kot pred njimi leta 1943 Italijani, dokaj neovirano umikali proti Avstriji. Umikali so se pred prodirajočo Rdečo armado, ki je »osvobodila« celoten severni del Jugoslavije, vključno z glavnim mestom Beogradom. Tudi iz Prekmurja je nemško vojsko pregnala Rdeča armada. O tem priča velik spomenik osvoboditeljem v središču Murske Sobotne.

Ljubljane Nemci niso branili. Partizani so lahko v Ljubljano prihajali na belih konjih, v paradnih oblekah, ker so se Nemci pred tem mirno umaknili.

Maribor so »osvobodili« Bolgari. 8. 5. 1945 so zasedli Pobrežje, po umiku Nemcev 9. 5. 1945 zjutraj, pa še levi breg Drave. Pri tem so »osvoboditelji« ropali in posiljevali lokalno prebivalstvo.

Prva večja partizanska enota, ki je prišla v Maribor, je bila 3. brigada korpusa narodne obrambe. Prišli so, ko ni bilo tam več nobene nemške enote in ko so Bolgari že opravili svoje.

Tovariš iz Zveze borcev si lahko podrobnosti osvobajanja Maribora pogleda v Muzeju narodne osvoboditve v Mariboru ali pa si prebere na spletu.

Glede imen po katerih so bile poimenovane brigade pa pisec ne pove naslednjega:

Mirko Bračič - uradno naj bi pri napadu na nemško postojanko v Kočevju padel pod streli Nemcev. Po drugi različici pa je zapisano, da ga je ustrelil komandant Loške brigade Franc Bobnar-Gedžo, ker naj bi Bračič veljal za izredno surovino. Med drugim je znano njegovo povelje Mirku Novaku Fricu, da ukaže usmrnitev dvanajstih internirancev, rešenih iz ujetniškega vlaka 5. julija 1942.

Slavko Šlander je bil komunist, Tone Tomšič pa celo član CK KPS, torej sta bila zagovornika enega izmed treh totalitarizmov, ki so zaznamovali Evropo v 20. stoletju.

Komunisti so bili v tistem času povsem podrejeni Moskvi in Stalinu. Ob napadih Nemčije na Jugoslavijo so komunisti sabotirali obrambo Kraljevine Jugoslavije, ker so bili zavezani paktu o prijateljstvu med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. V komunističnem žargonu bi lahko rekli, da so bili komunisti aprila 1941 kolaboranti nacistov.

Po vojni pa so komunisti, pobili nekaj deset tisoč Slovencev: razrednih sovražnikov, pripadnikov nemške in italijanske narodnosti, premožnejšev in vplivnih intelektualcev. V Sloveniji so uvedli komunistično enopartijsko diktaturo, ki je temeljila na nasilju izvajanem iz strani UDBE, milice, vojske, sodišč podrejenih partiji. Komunistična oblast je prepovedala vsako misel na demokracijo, omejevala je

svobodo mišljenja, vere, gibanja in povezovanja ljudi, zlasti tistih, ki so razmišljali drugače, kot je zapovedala partija.

Ta ista partija, ki sta ji nekoč pripadala Tone Tomšič in Slavko Šlander, je tudi odgovorna za pomor civilistov v bunkerju pri tovarni Impol. Pomor se je zgodil po uradni amnestiji, ki je začela veljati avgusta 1945. V Slovenski Bistrici so izkopali okostja 416 žrtev, civilistov iz okolice, pobitih med 14. in 16. januarjem 1946, to je, slabega pol leta po amnestiji!. Zveza borcev, ki ji pisec članka predseduje, ni nikoli pokazala s prstom na storilce teh pobojev in jih ovadila tožilstvu. Nasprotno, dokler je bilo mogoče, so povojne poboje zanikali in jih pomagali prikrivati.

Imenovanje ulic po komunistih, ki so mnogim prizadejali toliko gorja in vsem prebivalcem Poljčan odrekli pravico do demokracije in svobode, je zato žaljivo in boleče za vse žrtve režima. Povsem neprimerno je 30 let po padcu komunizma, častiti »heroje«, ki so se zavzemali za diktaturo in nasilen prevzem oblasti. Brigade, po katerih se imenujejo ulice, se niso borile le proti okupatorju. Vzporedno so izvajale tudi oboroženo revolucijo, bratomorno vojno in revolucionarno nasilje nad civilnim prebivalstvom.«

Na tej točki, spoštovani, bi se bilo potrebno zavedati nesprejemljivih početij, jim pogledati v oči in se zanje poskušati opravičiti. Samo za to gre. Presenečeni boste kako širokega pogleda so ljudje, ki so trpeli, bili ponižani, v njih pa ni zaznati nobene želje po kakršnemkoli maščevanju, revanšizmu. Zgolj želja po resnici in miru.

Če ne bi bilo žalostno, je včasih prav smešno kako vneto se sprenevedate. Ne gre za spontana dejanja. Gre za načrtovane aktivnosti za katere ni pravega opravičila (obžalovanje pač) niti med samo vojno, kaj šele po njej.

In kaj smo bili Slovenci v bivši državi? Drugorazredni, izkoriščen delovni narod. O kakšni enakopravnosti ni bilo govora oz. je bil le govor. Kakšno svobodo smo Slovenci uživali v bivši skupni državi, da bi bilo njene dosežke potrebno tako častiti in poveličevati še dolgo po razpadu? Kakšno identiteto Slovenstva naj bi ohranjali? Poglejmo.

»Komunisti so, podobno kot nacisti, hoteli slovenščino postopno utopiti v en jezik – izmišljeno srbohrvaščino. Spomnim se, da je bil na železniški postaji v Poljčanah še leta 1969 napis Poljčane tudi v cirilici (enakovredno velike črke).

Brigade, ki so predmet spora, so že leta 45 poslali v Vojvodino, jim postavili srbski poveljniški kader, slovenščina pa ni bila več dovoljena v uradni komunikaciji. V šoli smo se učili srbohrvaščine, cirilice, govorili o srbskih in hrvaških piscih, itd.. Ali so se v šolah preostalih nekdanjih republik, združenih v eni državi, slučajno učili slovenskega jezika?

Stipe Šušvar je v osemdesetih letih še zadnjič poskušal uvesti v šole »skupna programska jedra«.

To je zgodovina, ki jo lahko nadgradimo, konkretiziramo z lokalnim dogajanjem. Kajti tudi na ožjem lokalnem nivoju se je dogajalo marsikaj. Če bo potrebno bom storil tudi to.

Dovolj bo, da priključim spomine iz šolskega dogajanja in lastnih zaznav iz svojega življenja. Kar nekaj časa sem bil zaposlen med vojaki revolucije – učitelji. Nekateri izmed njih so v imenu revolucije počeli marsikaj. Spet drugi pa so bili onemogočani v osnovnih človekovih svoboščinah in nazorih. Brez milosti in z jasnimi, nedvoumnimi sporočili.

Dajmo spregovoriti o ljudeh, ki so bili prisiljeni pobegniti za to, da so ohranili golo življenje in družino. Še danes se jim godijo krivice, ko so za to zmerjani z domobranci, kolaboranti, strahopetneži...

Za konec: tovariš predsednik ZB za vrednote NOB, ali res vi to meni o zanikanju zgodovine Slovenskega naroda? Pa saj jo vendar vi, v posmeh pomembnega dela Slovencev, še kar naprej negirate!

Navkljub vsemu sem, v nasprotju z vašim pisanjem in načeli, z vami vedno pripravljen sodelovati.

Stanislav Kovačič,
župan Občine Poljčane